

SLOVENSKÁ ARCHEOLÓGIA,

XXII, 2. Bratislava, 1974, 485 p.

După un articol de preistorie (V. Nemejcova-Pavuková, *Beitrag zum kennen der Postboleráz-Entwicklung der Badener kultur*), volumul al 2-lea pe 1974, al Buletinului în limbi străine al Institutului de Arheologie din Nitra, al Academiei Slovace de Științe, publică un valoros studiu de sinteză dedicat tracilor din bazinul carpatodunărean, capitol important din preistoria acestei regiuni și a Europei în general. Autorul, M. Dušek, este specialist în studierea epocii fierului și a civilizației tracice din bazinul carpatodunărean, cu studii publicate atât în țara sa cât și în străinătate, printre care și țara noastră (V. M. Dušek, *Regiunile carpatodunărene și sudul Slovaciei în etapa hallstattiană târzie*, în *Arheologia Moldovei*, 2—3 București-Iași, 1964, 274—298)

Studiul (*Die Thraker im Karpatenbecken*) este compartimentat astfel:

I. Slovacia în hallstattul târziu (sec. VI—IV. î.e.n.)

II. Descoperirile hallstattiene târzii din Bulgaria, România, Ungaria, Ucraina și R. S. S. Moldovenească.

III. Considerații istorice.

IV. Conținutul descoperirilor arheologice.

V. Răspîndirea tracilor și dezvoltarea social-economică a hallstattului timpuriu în regiunile carpatice, și

VI. Concluzii.

Pentru bogata și ampla documentație studiul lui M. Dušek se înscrie, în bibliografia studierii istoriei tracilor, în rîndul sintezelor de referință. Nu va scăpa cititorului atent nici maniera justă sub unghiul căreia este studiată istoria tracilor, în mod real, pe vatra lor istorică, deci în bazinul carpatodunărean, unde se înscriu principalele descoperiri arheologice găsite pînă în prezent și rămase de la neamul numeros al tracilor. Redăm, succint, mai jos principalele grupuri tracice, reliefate de M. Dušek pe baza descoperirilor arheologice: grupul Szentcsanak (în Ungaria); grupele Ravna-Dobrina-Braničevo (în Bulgaria); grupele Gogoșu-Ferigele-Bîrsești-Cernavodă-Zîmnicea-Ciumești-Blaj-Cluj-Ciumbrud (din România); grupele Kuștanovice-Chotin (în Slovacia); grupele Magala-Wysocka (în Ucraina și R.S.S. Moldovenească).

Sumarul mai cuprinde articole privind istoria sec. X—XII (V. M. Rejholcová, *Gräberfeld aus dem 10—12. Jahrhundert in Nové Zámky*) și o notă privind ceramica liniară semnat de I. Pavlu.

Mai multe recenzii dedicate literaturii de specialitate din țară și din străinătate (printre care este recenzată și valoroasa lucrare a nu-

mismatului român C. Preda, *Monedele geto-dacilor*, București 1973), încheie substanțialul al II-lea volum al publicației slovace de arheologie.

SEVER DUMITRAȘCU

STUDII ȘI MATERIALE DE ISTORIE MEDIE*

Cel de-al optulea volum din colecția *Studii și materiale de istorie medie* cuprinde un material bogat, axat pe două personalități proeminente ale istoriei noastre: Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul. Este analizată politica externă a Moldovei într-unul din importante momente ale sale: războiul moldo-polon din anul 1479, în lumina izvoarelor moldovene și străine, precum și a documentelor de cancelarie, mai ales a acelor pe care prof. Garbacik le-a găsit la Zagreb (Gheorghe Duzinchievici, *Războiul moldo-polon din anul 1497. Critica izvoarelor*). Sînt precizate elementele relațiilor artei epocii lui Ștefan cel Mare cu lumea occidentală, în special cu cea italiană (mai ales venețiană), obiectele de artă din epoca respectivă dînd impresia unei atmosfere „italienizante” la curtea Moldovei din secolele XVI—XV (Corina Nicolescu, *Arta epocii lui Ștefan cel Mare. Relații cu lumea occidentală*). Imaginea este completată cu cîteva precizări privind înfloritoarea cultură a epocii sale (Constantin Rezachevici, *Un tetraevanghel necunoscut aparținînd familiei dinspre mamă a lui Ștefan cel Mare*; Ilie Corfus, *Ștefan cel Mare pe o frescă polonă*). Pentru a completa imaginea de ansamblu a epocii valoros ni se pare materialul lui Ștefan S. Gorovei, *Note istorice și genealogice cu privire la urmașii lui Ștefan cel Mare*.

Politica externă românească din secolul al XVII-lea, importantă pentru implicațiile sale de perspectivă, este prezentată într-un amplu material de către Florin Constantiniu (*De la Mihai Viteazul la fanarioși: observații asupra politicii externe românești*). Raporturile statelor feudale românești cu puterile învecinate în condițiile continuării ofensivei otomane spre vest, problema pericolului pašalicului turcesc, atitudinea boierimii față de pericolul otoman, relațiile cu Polonia, Imperiul habsburgic și Rusia sînt amplu prezentate în cadrul studiului.

Bazat pe un bogat material arhivistic provenind de la Brașov și Sibiu, din arhivele Bisericii Negre din Brașov, studiul lui Iancu Bidian, *Organizarea și rolul meșteșugarilor în viața economică și socială a orașului Brașov în secolul al XV-lea*, relevă rolul pe care Brașovul l-a avut în relațiile comerciale transilvano-muntene, felul în care piața

* vol. VIII, Editura Academiei R.S.R., București, 1975, 257 p.